

ЗВІТ

про базове відстеження результативності наказу Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 року № 54

«Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/34437

1. Вид та назва документа

Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 року № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/34437 (далі – наказ).

2. Назва виконавця заходів з відстеження

Міністерство освіти і науки України (далі – МОН).

3. Цілі прийняття акта

Основна мета прийняття акта: забезпечення якості моніторингових досліджень, удосконалення правового регулювання процедури проведення моніторингу якості освіти (далі – моніторинг).

4. Строк виконання заходів з відстеження

3 01 листопада 2021 року по 01 грудня 2021 року.

5. Тип відстеження

Базове відстеження.

6. Методи одержання результатів відстеження

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Крім того, відстеження результативності акта було здійснено шляхом аналізу адміністративних даних.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Вид даних, за допомогою яких здійснюється відстеження результативності – статистичні, адміністративні.

Відстеження результативності регуляторного акта здійснювалося шляхом аналізу:

статистичних даних щодо закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти;

адміністративних даних щодо результатів проведення моніторингів на загальнодержавному рівні, проведених МОН спільно з Державною науковою установою «Інститут освітньої аналітики» у 2020-2021 роках.

До проведення відстеження результативності дії регуляторного акта залучено Державну наукову установу «Інститут освітньої аналітики».

Цільова група: заклади дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти (незалежно від їх підпорядкування, типу й форми власності).

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Виходячи з цілей прийняття акта для відстеження результативності цього регуляторного акта визначено такі показники: кількість закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти; розмір коштів, що витрачатимуться суб'єктами господарювання на виконання вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Крім того, залежно від специфіки регуляторного акта додатково визначено кількісний показник – кількість закладів освіти та учасників освітнього процесу, які взяли участь у проведенні моніторингів.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Дія регуляторного акта охопила заклади дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, які проводять внутрішні моніторинги, а також брати участь у зовнішніх моніторингах. Таку можливість має будь-який із зазначених закладів освіти.

Наказом затверджено Порядок проведення моніторингу якості освіти, яким визначено механізм підготовки та проведення моніторингу якості освіти та освітньої діяльності у закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти незалежно від їх підпорядкування, типу й форми власності.

Норми Положення забезпечують можливість для виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей.

Заклади дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти користуються чіткими правилами щодо об'єктів, видів, етапів моніторингу, форм і методів проведення дослідження, розроблення програми моніторингу, фіксації результатів моніторингу, умов участі закладів освіти у моніторингу, у тому числі під час участі України в міжнародних порівняльних дослідженнях.

Аналіз обов'язкових показників результативності регуляторного акту

1) *Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, – не передбачається.*

2) *Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта*

Відповідно до наказу потенційно кожний заклад дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти може провести внутрішній моніторинг або взяти участь у проведенні зовнішнього моніторингу.

Згідно з інформацією Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики» станом на 01.01.2020 функціонувало 14763 закладів дошкільної

освіти, 1389 закладів позашкільної освіти, станом на 01.01.2021 – 15335 закладів дошкільної освіти, 1351 закладів позашкільної освіти; у 2019/2020 навчальному році функціонувало 15106 закладів загальної середньої освіти, у 2020/2021 навчальному році – 14815 закладів загальної середньої освіти. Зміна кількості закладів освіти відбувається під час розбудови їх засновниками мережі закладів освіти в умовах децентралізації та задоволення потреб місцевих громад у наданні освітніх послуг дітям, з урахуванням обсягу видатків відповідних бюджетів.

3) Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта

У зв'язку із набуттям чинності наказу заклади освіти здійснили процедури організації виконання вимог регулювання (розроблення інструментарію моніторингу, формування вибірки для моніторингових досліджень, статистична обробка даних, підготовка аналітичних звітів), понесли витрати на канцтовари (сумарні витрати суб'єктів господарювання 141366336,00 грн).

Витрати фізичних осіб (учасників освітнього процесу) у зв'язку із набуттям чинності наказу не передбачаються.

4) Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий.

Наказ офіційно опубліковано. МОН забезпечило оприлюднення наказу на своєму вебсайті (<https://bit.ly/3CRcNeD>).

Аналіз кількісних показників результативності акта, визначених залежно від специфіки регуляторного акта (кількість закладів освіти та учасників освітнього процесу, які взяли участь у проведенні моніторингів)

Облік внутрішніх моніторингів, проведених закладами освіти, не здійснюється. Наказом не передбачено обов'язку закладів освіти, які проводять внутрішній моніторинг, надавати звітність про його проведення органам управління у сфері освіти (заклади освіти здійснюють моніторинг у рамках власної автономії з метою розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти).

Аналіз кількості закладів освіти та учасників освітнього процесу, які взяли участь у проведенні моніторингів, здійснюється на підставі інформації про результати моніторингових досліджень на загальнодержавному рівні, проведених Міністерством освіти науки України спільно з Державною науковою установою «Інститут освітньої аналітики» у 2020-2021 роках на базі закладів загальної середньої освіти:

1. «Дослідження щодо готовності педагогічних працівників до реалізації Концепції Нової української школи» (другий і третій етапи дослідження повний цикл дослідження: січень-грудень 2020 року). У рамках дослідження отримано актуальні дані щодо особливостей процесу впровадження нових підходів до навчання учнів у закладів загальної середньої освіти відповідно до вимог нового Державного стандарту початкової освіти в рамках реформи Нової української школи. У другому етапі дослідження взяли участь 2023 заклади загальної середньої освіти, опитано 29438 респондентів, серед них 3352 вчителі 2-х класів

закладів загальної середньої освіти та 26086 батьків другокласників. Цільовою групою дослідження на третьому етапі були вчителі початкової школи, участь у дослідженні взяли 1973 учителі 4-х класів, 1432 закладів загальної середньої освіти. За результатами кожного етапу підготовлено звіт/аналітичну записку та оприлюднено за посиланнями: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/13.-Teachers_Report_2020.pdf, https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/Uprovadzhennya-NUSH_2020.pdf.

2. «Дослідження щодо потреб опорних закладів» (жовтень 2020 року). У рамках дослідження отримано оперативну актуальну інформацію щодо потреб опорних закладів освіти для забезпечення якісної та доступної початкової та базової середньої освіти. Дослідження проводилося методом анкетування директорів цих закладів за допомогою сервісу Google Forms. Обстеження здійснено для генеральної сукупності опорних закладів загальної середньої освіти (990 закладів), а анкетуванні взяли участь 762 директори опорних закладів освіти. Результати дослідження оприлюднено за посиланням: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/Operational_information_Research_on_the_hub_schools-needs_2020.pdf.

3. «Базове моніторингове дослідження щодо професійної орієнтації учнів у закладах загальної середньої освіти» (повний цикл дослідження: січень-грудень 2020 року). У рамках дослідження отримано актуальні дані щодо стану організації профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти для створення умов для свідомого вибору учнями майбутньої професії. Цільовою групою дослідження були заступники директорів. Обсяг вибірки 1696 закладів загальної середньої освіти, загальна кількість респондентів – 1696 осіб. Дослідження проводилося у формі онлайн-анкетування за допомогою сервісу Google Forms. Результати дослідження оприлюднено за посиланням: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/Zvit_Proforientatsiya_2020_sajt.pdf.

4. «Розроблення та впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» (дослідження щодо стану реалізації НУШ в пілотних закладах освіти). Шостий етап моніторингового дослідження: жовтень-листопад 2020 року. Дослідження проводилося шляхом анкетування 108 заступників директорів 108 пілотних закладів освіти за допомогою сервісу Google Forms. Результати дослідження оприлюднено за посиланням: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/Pilot_NUS_Report_2020.pdf.

5. «Загальнодержавне моніторингове дослідження впровадження реформи Нової української школи» (повний цикл дослідження: січень-грудень 2021 року). У рамках дослідження отримано актуальні дані щодо особливостей процесу впровадження нових підходів до навчання учнів у закладах загальної середньої освіти відповідно до вимог нового Державного стандарту початкової освіти в рамках реформи Нової української школи. Цільовою групою дослідження були вчителі та батьки учнів початкової школи. Обсяг вибірки – 2217 закладів загальної середньої освіти, загальна кількість респондентів – 19350. Дослідження проводилося у формі онлайн-анкетування за допомогою

сервісу Google Forms. Результати дослідження оприлюднено за посиланням: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/ZVIT_VPROVADZHENNYA_NUSH_21_dlya-sajtu.pdf.

6. «Дослідження щодо стану реалізації НУШ у пілотних закладах освіти» (заключний (VII) етап моніторингового дослідження). До проведення дослідження залучено експертів Команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України в межах проєкту «Українська архітектура реформ» (URA). Опитування проводилося у формі онлайн-анкетування за допомогою сервісу Google Forms у травні 2021 р. У рамках дослідження отримано достовірну інформацію щодо особливостей процесу впровадження нових підходів до навчання в пілотних класах початкової школи. Обсяг вибірки – 142 заклади загальної середньої освіти, цільова група - директори пілотних закладів освіти (142 респонденти), учителі пілотних класів (187 респондентів) і батьки учнів пілотних класів (2038 респондентів). Результати дослідження оприлюднено за посиланням: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/Pilot_NUS_Report_2021.pdf.

Моніторинг загальнодержавного рівня із залученням закладів дошкільної та позашкільної освіти у 2020-2021 роках за ініціативою МОН не проводилося.

Ступінь досягнення визначених цілей

Цілі прийняття регуляторного акта досягнуто повністю. Суб'єкти моніторингу можуть організовувати і проводити внутрішні та зовнішні моніторинги відповідно до підстав і порядку, визначеного наказом. Органи управління у сфері освіти, керівники закладів освіти приймають управлінські рішення з урахуванням результатів моніторингів. Педагогічні працівники здійснюють освітній процес з урахуванням досягнень і виявлених труднощів у навчанні учнів, які були залучені до моніторингу. Здобувачів освіти та їхні батьки отримують освітні послуги, якість яких підвищується на основі врахування результатів моніторингів.

Міністр освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ

«14» 12 2021 року